

G A Z E T A W A R S Z A W S K A

W e SRZODE DNIA 26. WRZESNIA ROKU 1787.

Z Warszawy dnia 26. Września. Ponieważ wypowiedzenie wojny Rossyi od Porty *Ottomańskiej* nadni 16. Sierpnia przez wzięcie do areztu JP. *Bulhakowa* Pełnomocnego *Rossyjskiego* w *Stambule* Ministra spełnione, a przez *Manifest* teyże Porty na dniu 24. Ministrom Zagranicznym komunikowany potwierdzone, wiele w naszym kraju, a mianowicie w odległych od Państwa *Tureckiego* Prowincyach, sprawiło postrachu; sądziemy przeto za rzecz krajowi miłą y przyślužną, czynić w tey okoliczności wierne y dokładne doniesienia.

Powody Porty do wyż wspomnionego wypowiedzenia wojny, zawierają się w *Manifestie*, dziś w *Suplemencie* do *Gazet* wydrukowanym.

Ten *Manifest*, gdy na końcu zeszłego miesiąca był w *Chocimiu* czytany, y rozkazy do uzbrojenia ludu *Ottomańskiego* ogłoszone; *Bała Chocimski* doniósł listownie *Kommandantowi* Fortecy *Kamienieckiej*: iako zerwanie przyjaźni Porty z *Rossyą*, niema bynajmniey naruszać przyjaźni Porty z naszym krajem.

Wiadomość o zerwaniu pokoju zwyż wspomnionym, doszła *Xiącia Potemkina* w *Michałowie* o mil dwie od *Smily*. *Xiąże Potemkin* zostawiwszy na miejscu cały swoy *Ekwipaż*, pobiegł natychmiast spieszno do *Krzemieńczuka*, dla wydania swoich dyspozycyi *Woytku Rossyjskiemu*, między *Krzemieńczukiem* a *Krymem* leżącemu.

Nagłym *Xiążecia Potemkina* wyjazdem, *Chłopstwo Dobr Smilańskie* przestraszone, pouchodziło ze wsiow swoich do lasow, y ten fałszywy po-

frach, Dobrom Sąsiedzkim od Smity w kraju komunikowało, głosząc iakoby Turcy, Tatarzy, y dawniey Kozacy Siczowi, mieli wpadać w nasze granice y nasz kraj rabować, która to pogłoska szerząc się coraz dalej, pomnożyła postrach w Mieście *Rossyjskim Olwiopolu*, gdzie ieden Obywatel, chcąc swoię trzodę z *Tatarszczyzny* do swego kraju dla bezpieczeństwa przeprowadzić, mieszkańcy *Olwiopolscy* zatrwożeni rozlianą wieścią o nastąpić mającym rabunku przez woyska *Tureckie*, niemogąc dla wielkiej kurzawy rozeznac trzody, z Miasta *Olwiopola* puciekali, y tym znacznie w kraju naszym trwogę pomnożyli.

Teraz pewne odbieramy wiadomości od handlujących na *Czarnym Morzu* Obywatelów naszych; że w tamtey stronie wszystko jest spokojno; Y że *Basza Oczakowski*, na wzor *Baszy Chocimskiego* oświadczył naszym kupcom, iako zerwanie Pokoju z *Rossyą*, bynajmniey handlu naszego przerywać nie ma.

Co do operacyi wojennych, te podług wiadomości *Chocimskich*, mają się zacząć w okolicach *Krymu* y *Oczakowa*: iakoż dwóch *Baszów* ściągających, każdy w kilka tysięcy woyska, ku *Chocimowi*, odebrali ordynans, między *Dunajem* y *Pasami* marsz swoy obrócić ku *Oczakowu*, y w *Chocimiu* niemafz teraz więcey nad kilka tysięcy ludzi *Sanczarow* y *Arnautow*, którzy na dniu 14. tego miesiąca zafzli między sobą w kłutnie, tak dalece, że wielu z obu stron liczono ranionych y zabitych.

Przed końcem przeszłego miesiąca, iedna *Fregata Rossyjska*, płynąc z *Chersonu* na *Czarne Morze*, była atakowana pod *Oczakowem* od znaczney liczby okrętów *Tureckich*. Kapitan *Bolianinow* tą *Fregatą* kommanderuiący, lubo dostał kilka postrzałow, bronił się iednak długo y tak mężnie, że się wyretyrował ku *Chersonowi*.

Z *Wiednia* donoszą, że Dwor tameczny rozkazał wyciągnąć kordon od granic *Tureckich* przez *Węgry*, *Transylwanią*, *Bukowinę*, aż do *Galicji*, y że na to miał destynować Cesarz 180. tysięcy woyska.

Rozeszło się po kraju naszym iedno Pismo pod tytułem: *Punktą Rady Nieustającej na Sejm przyszły* &c: ktorych jest 23. Zawierają w sobie Propozycye do odmian, wszystkie Stany w kraju dotykające. To pismo, że jest fałszywe y zmyślane, do wiadomości publiczney podaliśmy.

J.P. Poletytko *Kasztel*: *Chelmski*, miał sobie od *Krola* *Jmci*, w nagrodę zasług swoich konferowany *Order S. Stanislawa*.

Z *Hamburga* d. 11. *Wrześ*: Podług wiadomości z *Peterzburga* uzbroienie małej *Eskadry* do *Ost-Indji* przeznaczoney, kontynuuje się iak nayspilniey, która przy końcu *Sierpnia* na morze miała ruszyć y w *Anglii* przezimować. Też wiadomości donoszą, że w *Peterzburgu* rezydujący *Angielski* *Potul* *J. Pan Fitzherbert*, *Imperatorową* *Jeymę* już pożegnał, y przy tey okazji od *Monarchini* na obiad został zaproszony.

Z *Madrytu* d. 20. *Sierp*: *J.Pan de Sandoz-Rollin*, *Minister* *Krola Pruskiego* przy *Dworze* naszym, tuteyszemu *Ministerio*, tak iak innym *Europejskim* *Dworom*, uczynił deklaracyą, że *Krol*, *Pan* iego, przedsięwziął *Rezolucyą* zebrać korpus woyska w *Xieństwie Klwii*, dla poparcia *satisfakcyi*, ktorey on żąda za *zniewagę* *Xieźnie d'Orange* siostrze swoiey wyrządzoną.

Z *Hagi* d. 8. *Wrześ*: *Naynowsze*

listy z *Madrytu*, każą się coraz ieszcze lękać o życie *Krola Jmci Katolickiego*, ponieważ *Monarcha* codziennie *flabieie* barziej.

Z *Hamburga* d. 11. *Wrześ:* Uczute d. 27. *Sierpnia* trzęsienie ziemi w *Auzburgu* &c. tegoż samego czasu dało się także uczuć w *Insprucku*, w *Monachium*, *Zurich*, *Bazylei* &c. także y w *Frankonii* po mieyscach rozmaitych, *Anspach*, *Pappenheim* &c.

Studentom w *Monachium*, najsurowiej zakazano, ażeby dla nauk do *Salizburga* nie iechali.

Biskup Osnabrucki pozwolił *Katolikom* w *Fürstenau*, *Liberum Religionis Exercitium*, *Miasto* zaś temu się sprzeciwia. Cała zatym sprawa ta, od *Biskupa* wspomnionego przed *Corpus Evangelicorum* została wytoczona.

Dnia 7. *Września*, zaślubienie *Xiążęcia Antoniego Saskiego* z *Xiążniczką Teresą Toskańską* w *Dreznie* z *Ambon* zostało ogłoszone. *Slub* zaś sam, przez *Prokuracyą* nastąpić miał w *Florancy* dnia 8. *Września*.

Z *Hagi* d. 8 *Wrześ:* Rada *Prowincyi Holandyi* wyznaczyła 1400. *Złotych* nagrody za odkrycie *Autora* pewnego *Pisma*, przeciwko *powadze Stanow Holandyi* drukowanego. *Przeciwnie* *Stany Geldryi* wyznaczyły nagrody 1000. *Dukatow*, za odkrycie *Autora* albo rozdających *Listu Okolnego*, który imieniem tak zwanego *Towarzystwa Zemsty Sprawiedliwej* został napisany; wyznaczyły także nad-

grody 2,500. *Złotych* dla tego, któryby mógł mieysce opowiedzieć, gdzie wspomniane *Towarzystwo*, albo gdzie *Sekretarz* jego zowiący się *J. L. Gits* przebywa. Tymczasem *List* ten *Cyrkularny*, ieszcze mają za *zmyślony*.

Dziś *Deliberacya Stanow Holandyi* nad *odpowiedzią*, która *Posłowi Pruskiemu* ma być dana, względem *satisfakcyi* požadaney, zupełnie miała się zakończyć. *Domysłają* się, że wspomniona *satisfakcyja*, będzie uchylona, albo też nie według *żądania Krolewskiego* uchwalona, ponieważ z *krokw Komisji* *Stanu* w *Woerden* dochodziemy, że ona w samey rzeczy *wkroczenia Prusakow* spodziewa się. *Przyślą* bowiem do *Stanow Holandyi* *list* barzo ważny z *doniesieniem*, że odebrawszy *wiadomość* o *nieprzyjacielskim napastowaniu* na *Prowincyą Holandyi*, *kazała* dysponować *małą Inundacyą*, czyli *Kraiu zalew*, y wszystko także *przygotowała*, ażeby w *czasie potrzeby*, na *pierwszy ordynans* y *wielką Inundacyą* być mogła *uskuteczniiona*. W *niedośtatk*u *żołnierzy*, osądziła ona, iż *konieczn*ie należało tych *wprawdzie* *extraordinarynych*, atoli iednak *naturalnych* *śrzedkow* użyć. *Miasto Gorcum* *ufortyfikuje* także *Komisya* *należycie*, y *Garnizon* jego *wzmocni* ieszcze *Reymentem Strenbach* z *Gertrudenberg*; *prosi* tylko, aby *Szwajcarowie* z *Briel* *znowu* do *Gertrudenberg* byli *przesyłani*;

daley aby do *Delft* przystawiono A-
municyi z Magazynow *de Gorcum*,
Louvenstein, *Heusden* &c. ponieważ
Fortece wzmiankowane, Garnizonem
należytyym podobno niebędą
mogły być opatrzone &c. Stany
Holandyi approbowały postępowanie
Stanu y Woyskowej Kommissyi
w *Woerden*, przykazując iey, aże-
by niczego niezaniebala, cokol-
wiek ku obronie Prowincyi *Holan-
dyi* y ku uskuteczeniu potrzebnych
fundacyi służyć może. Wzmian-
kowane Stany, dały takż moc
Delegowanym Konsyliarzom dy-
sponowania Magazynami, y do-
kładną transportowania, tudzież
Szwajcarowie odebrali ordynans ma-
szzerowania z *Briel* do *Gertruden-
burg*.

Jakśmy przewidzieli, tak się też
y stało. Dziś Stany *Holandyi* wy-
gotowały swą odpowiedź na Me-
moryał *J.P. de Thulemeyer* względem
satisfakcyi dla Xiężney *d' Orange*.
Odpowiedź ta, jest ułożoną podług
zdania Miasta *Dordrecht*, nie zaś
według zdania Miasta *Amsterdam*,
y uchyla od siebie żadaną satys-
fakcyą. Stany posłały tę odpowiedź
do *Pruskiego* Posła, przyłożywszy
do niey dokładne barzo wszystkich
okoliczności opisanie Aresztowania
Xiężney *d' Orange* od Kommissyi
Stana w *Woerden* ułożone. Twier-

dzą też, że Stany rezolwowały
takż Panującem Xięciu *de Brun-
swick* donieść o tym, że już pisa-
ły do Krola *Jmci Pruskiego*, y po-
trzebne papiery razem przyłożyły,
że żadnych Deputowanych nie wy-
ślą do *Berlina*, y że Xiężnę *d' Orange*
niemożna do *Hagi* puścić
pierwiy, nim wszystko do porządku
y spokoyności znowu powroci. Da-
ją się teraz widzieć, co za Rezoluc-
cyą u Krola *Jmci Pruskiego* sprawi
odpowiedź namieniona. Tu chce
twierdzić, że *Prusacy* w przyszłym
tygodniu wtargną do *Holandyi*, y sta-
mi sobie uczynią satisfakcyą. W-
co na ów czas poydzie Medyacya
albo iak się rzecz obróci z *Kon-
gressem* mającym się odprawić albo
w *Paryżu* albo w *Nymwegen*, to chy-
ba czas pokaże. Gdyby nawet *Stany
Holandyi* teraz y chciały co po-
święcić dla przywrócenia spokoyn-
ności; tedy jednak, *Obywatele
Zbroyni*, mocnoby się temu sprze-
ciwili, ponieważ rozjątrzenie ich
przeciwko Prowincyom do Xięż-
ney partyi przywiązany, codzień
nie w górę idzie.

Z *Paryża* d. 3. *Wrześ*: Wszytkie
Handlowne Miasta utyskują głośno
nad szkodliwością naszego Traktatu
Handlowego z *Anglią*, y nale-
gają na zerwanie Traktatu wspo-
mnionego.

Przy dzisiejszych Gazetach rozdaie się *Doniesienie Gazety*, dla potrzeb-
ney wiadomości wszystkim Drukarniom y Autorom rozmaitych Pism, zwła-
szcza Periodycznych.

S U P L E M E N T

D O S A Z E T Y W A R S Z A W S K I E J

W o S R Z O D E ̄ D N I A 26. W R Z E S N I A R O K U 1787.

Manifest Porty Otomańskiej, w okoliczności wydania Woyny Rosyi, komunikowany Dworom Przyjaznym.

Zawarty pokoy między Państwami Naszym y *Rosyjskim* Roku 1774. miał w najpierwszym Celu ugruntowanie Spokoyności y bezpieczeństwa mieszkańców obojga Państw; iednakże potym trafiaty się zawłze z strony *Rosyjskiej* nieultanne trudności y pretensye.

Widocznie okazał się z Traktatu zawartego w *Kaynardzik* w Punktach przedugodnich, w *Artykule Krymu*, że ta Prowincya, miała zostać niepodległą nikomu, tak dalece, że od tego czasu, ani otwarciem, ani sekretnie, żadnego już więcej Strona Stronie uczynić niemiała kroku do nieprzyjaźni, któryby był przeciwny wzajemney Spokoyności. Mimo te iednak tak iadne *Artykuly* ugody, pozwoliła sobie *Rosya* przeciągnąć na swoją stronę *Hana Tiflis*, który zawłze został podległy *Portce Otomańskiej*, wprowadziła Woysko swoje w kraj tegoż, y wzięła go w swoją Protekcyę. Takowy postępek *Rosyi*, widząc pograniczne Prowincye Państwa naszego, udały się do nas; ale na naszą w tey mierze rekwiżycyą, zaniechano do Dworu *Rosyjskiego*, odebraliśmy zuchwałą odpowiedź.

Wiadomo jest, że Mieszkańcy *Oczakowcy*, zdawna przyzwyczajeni brać Sol z Jezior, do korey mają prawo, doznawali naywiększey w tym trudności, w sposobie naynieprawiedliwzym.

Nadto, Dwor *Rosyjski*, przez intrygę swoich Konsulow, zrzucił ucieczkę *Woiewody* albo *Xiążęcia Multańskiego*, którego gdy *Porta* żądała odebrać, *Minister Rosyjski* odpowiedział wyrażnie przeciwko ugodom Traktatu, że Dwor jego nie wydaie tych, którzy szukają schronienia w Państwach jego. Oprócz tego, jest wiele innych podobnych bezprawiw, które Dwor *Rosyjski* popelnia wbrew *Artykułom* ugody, iak nayscisley zachowując te, które są słowne do jego interelow, a odrzucając sobie nieprzyjemne.

Tenże Dwor ustanowił Konsulow na *Wotofszczyźnie* y *Multanach*, na wszystkich Wypsch *Archipelagu* y w wielu innych mieyscach takich, które żadney mu nieprzyność korzyści, są nayzłokliwze *Musulmanom*. Lecz dla iakiegoż to zamiaru czyni *Rosya*? oto dla wzruszenia porządku y natchnienia poddanych Porty duchem przeciwnym, dla wyprowadzenia ich do Państw swoich, dla odwodzenia iednych od służby w Oczysłym kraju, drugich umieszczenia w służbie swoiey, a przez to samo uczynienia ich gorliwzemi o dobro *Rosyi*, tym barziej w tym razie, kiedy Rządzczy, Sędziowie Stanow y Prowincyi Państwa *Otomańskiego*, niepostępowali podług przyzwyczajenia, iako mianowicie *Balza Dystryktu Thildir* *Kommandę* mający w *Akalczyk* albo *Akiska* y *Xiążęta Wołoch* y *Multan*, żądaię pomimo wszelką sprawiedliwość zeznania. Dwor *Rosyjski* przelkądzał nieultannie porządkowi Rządu we wszystkich Prowincyach Państwa *Otomańskiego*.

Wiadomo jest każdemu doskonale, że *Porta* pozwoliła wszystkim handlującym Poddanym *Rosyi* używać wszelkich prerogatyw z zupełną wolnością y doskonałym bezpieczeństwem w Państwach swoich, tak dalece, że ci mogą być wszędzie, gdzie zechcą; wzajemnie *Rosya* z swojej strony pozwolić była obowiązana; iak świadczy Traktat, ażeby poddani Porty znajdujący się w Państwach *Rosyjskich*, równych używali korzyści. Ale przeciwnie, było; gdy bowiem kupcy

Porty Otomańskie przybyli do *Rosyi*, kazano im płacić dwa albo trzy razy więcej podatków, niżeli kupcom innych Państw zagranicznych; y kiedy którzy z kupców *Porty* odbierali pieniądze w Państwach *Rosyjskich*, niebyli bezpieczni nawet na gościnicach, tak dalece, że nieznalazszy dla siebie sprawiedliwości, przymuszani byli wracać się do własnego kraju. Niemniej gdy okręty *Porty Otomańskiej*, częścią dla nawalności morza, częścią dla potrzeb żywności, chciały kiedy zawinąć do *Portów Rosyjskich*, były odpedzane strzelaniem z harmat kulami, iako się to trafiło przy weyściu przez *Sondziak* niedaleko *Tamanu*.

Nakonec, gdy *Porta* uczyniła rekwiżycye do *Rosyi* w okoliczności *Georgii*, Posel *Rosyjski* dał odpowiedź Ministeryalnie taką, że General *Totemkin* ciągnie z woyskiem od 60. do 70. tysięcy ludzi na granicę, y że Imperatorowa tego Monarchini, będzie tam obobiście, co wzyliki dowodziło, że tenże Minister widocznie wypowiadał *Wojnę Porcie Otomańskiej*.

Przybycie Generala *Potemkina* z tak licznym woyskiem, niemogło tylko obiecywać równy stan rzeczy, w jakim się znajdowała *Porta* w okoliczności *Krymu*, co wzyliki wypływało ztąd, że *Krym* się znajdował w ręku *Rosyjskich*.

Przeto *Porta* żądała powrócić się do pierwszego stanu, przez nowy Traktat między dwoma Państwami, mocą którego, mogły być utwierdzone związki, y wzajemna spokojność, ale na to odpowiedział Posel *Rosyjski*, że niemoże donieść takiej propozycyi Dworowi swemu, y wcześniej zapewniał, że ten Dwór jego nieprzyjmie, niechcąc odstąpić od *Polisii Krymu*.

Z tych więc powodów, y niezliczonych innych, widzi się *Porta* w nieodbitę potrzebie wydania wyraźney *Wojny Rosyi*, y dla tego komunikuje niniejszy Manifest wzylikiem Państwowym przyjaznym y związkowym, ażeby te raczyły weyrzeć okiem bezstronnym y sprawiedliwym w przyczynę, które ją wiodą do takowego przedsięwzięcia. Dnia 24. Augusta 1787.

Z *Warszawy* dnia 26. *Września*. Kasztelania *Elbląska*, po śmierci JP. Jakuba *Przebenirowskiego*, JP. Walentemu *Gozimirskiemu* Stolnikowi Ziemi *Wschowskiej*; Stolnikostwo *Wschowskie* po nim, JP. Felicjanowi *Niegolewskiemu* Staroście *Powidzijskiemu* Deputatowi Trybunału *Kor. Lubelskiego*; Sęstwo *Ziemskie Nurskie*, po śmierci JP. Dominika *Zembrowskiego*, JP. Antoniemu *Godlewskiemu*, Podstaroście *Grodzkiemu Ostrowskiemu*, *Woystwo większe Nurskie*, po śmierci JP. Jana *Swinolejskiego* JP. Wiktorowi *Staniszewskiemu* są konferowane.

Po dozley tu smutney wiadomości o śmierci wielkich *Staropolskich* Cnot *Weterana* JP. Ignacego na *Cieszkanie Cieszkowskiego*, *Ex-Kasztelana* *Liwskiego* Kawalera *Orderu S. Stanisława* w Roku 83. życia swego zmarłego (o którym obszerniej będzie pod *Artykulem* z *Węgrowa*) pozostała *Corka* *Jeymć* *Pani Zaluska* *Staroscina Groucka*, dnia 11. tego *Miesiąca*, uroczyła w *Kościele* *tuteyszym* *Parafialnym S. Jędrzeja* *sprawiła* *Exekwie*, rozestawszy też do *rożnych* *Kościółów* *iałmużnę* na *Miże* *Święte*.

Z *Węgrowa* d. 13. *Wrześ:* *Zachy* *Weteran* *pelen* *dni* y *zaślug* JP. Ignacy na *Cieszkanie Cieszkowski*, przeszły *Kasztelan* *Liwski*, *Orderu S. Stanisława* *Kawaler*, *niegdyś* *Krzyżtola Cieszkowskiego* *Kasztelana* *Sochaczewskiego* y *Katarzyny* *Zabickiej* *Podsiolanki* *Liwskiej* *Małżonkow* *syn*, d. 9. tego *miesiąca* w *Dobrach* *swych* *Suchy*, *opatrzone* *SS. Sakramentami* z *przykładną* do *ostatniego* *tchu* *pobożnością*, y *wielką* *przytomnością*, w *wieku* *życia* *swego* 83. *doczekawszy* *się* *paciech* z *synow* y *corek*, aż do *Prawnuczat*, *zakończył* *dni* *życia* *swego*, od *śmierci* *Małżonki* *swy* *Franciszki* *Suffczyńskiej* *Kasztelanki* *Lubelskiej*, *pełney* *także* *zaślug* *świętobliwości* *życia* *Damy*, *Roku* *czwartego*. W *gruncie* *Staropolskiej* *cnoty* *wychowany*, *wiernie* *dochował* *obowiązkow* *swoich*, *co* *winien* *Bogu* *przez* *przykładne* *całe* *swoje* *życie*. *Modlitwy* *codzienne* *przedłużone*; *Medytacye* *godzinnie*; *Miży* *S.* *fluchaie*; *Miesiączne* *SS. Kommunie*; *co* *trzećioletnie* *Rekollekcye*; *hojne* *iałmużny*; *liczne* *Fundusze*; *Kościółow* *nowych* *erygowanie*; *podupadłych* *ratowanie*, *tak* *w* *swó-*

ich Dobrach, iako y w innych mieyscach; Zakonow, Szpitalow, hojne opatrzenie; *Misy* po Do-
brach swoich y indziej na zawize urządzenie; Ofiar SS. codziennych za zmarlych ustanowie-
nie; daia tego dowody. Tyle loząc dla Boga y bliźnich, zasłużył na zwykłe dla takich Ofob
błogosławieństwo Bokie, iż majątek swoy, nierownie powięklszony zostawił. Niezapomniał y o
powinnościach Krolom y Oyczyźnie należytych. Trzem Monarchom *Polskim*, nieskazitelney
wierności dochował, nieofszędzając majątku swego y zdrowia, iuż to w Woyfkowych służbach
y Officerkich rangach; iuż w Pofelckich y Deputackich Funkcyach; iuż na Marszałkowstwie Zie-
mi *Liujskiej*; nieodstępnie Krola *Stanisława Leszczyńskiego*, aż po zupełnym Rzpłtey zaśpokoieniu.
Od *Augusta III.* do Senatu wezwany, wierney Rady, iako y dziś Najiasniejszemu Panu łaska-
wie Panującemu wierności nieprzetawał okazywać dowody; ktorego też Orderem *S. Stanisława*
ozdobil, y w domu iego iuż laty oflabionego dobrothliwie uczcić nawiedzeniem raczył. Ciało iego
naprzod złożone w Kościele *Kopceńskim*, a ztamtąd po odprawionych Wigiliach y Mszach
SS. przez zgromadzone Duchowienstwo, tak Swieckie iako y Zakonne, zaprowadzone do *Wę-
growa* do Kosciola *śś. XX. Reformatorow*, których był Syndykiem, przy uroczystym Pogrzebie
w obecności krewnych, przyjaciół, y Obywatelow Ziemi *Liujskiej*, do Grobu Familii spuszczzone
zostalo.

Z Hagi d. 8. Września. Miasto *Amsterdam*, dnia 5. na zgroma-
dzeniu Stanow *Holandyi* podało proiekt, ażeby dwóch Deputowanych
do *Berlina* wysłać dla dania dokładney Krolowi *Pruskiemu* informacyi
względem zaślzłego przypadku z *Xięzną*; ale ten proiekt odrzucono
y według zdania Miasta *Dordrecht* odpowiedz ułożono.

Xiąże de Brunswic, wysłał Officera z *Wesel* kuryerem do *Paryża*,
ażeby tamteyszy Posel *Pruski*, usłnie domagał się od *Francuskiego mi-
nistryum* ofstateczney Rezolucyi względem interesow *Holenderkich*. Offi-
cer ten z wspomnioną Rezolucyą dnia 9. do *Kliwii* iest nazad spo-
dziewany.

Z Paryża d. 3. Września. Urzędy Ministra *Morskiego* y Ministra
Woiennego nie są iezcze ofadzone. Baron *de Bretueil*, zastępuje tym
czasem Ministra *Woiennego*, a Graf *de Montmorin* Ministra *Morskiego*.
Minister *Pryncypalny*, wszystkie wprzod Reformy w Departamencie
Morskim y *Woiennym* chce do skutku przyprowadzić, nim Ministrowie
nowi nominowani będą.

Parlament de Bordeaux, ktory do *Libourne* iest przeniesiony, ka-
zał sobie od Pohorcy *Dominiow* Krolewskich wyliczyć 50,000. *Liwrow*,
za poniesione wydatki w transportowaniu swoim, co od Dworu barzo
nie łaskawie przyjęto było.

Dnia 31. zesłzłego miesiąca wszczol się pożar w Zamku *Chantilly*,
do *Xiążenia de Condé* należącym. Trzy pokoie zgorzały w nim do
szczętu, przez co szkoda od 50. do 60,000. *Liwrow* iest spra-
wiona.

Z Bruxelli d. 31. Sierp: *Xiąże d'Ursel* Aktualny Podkomorzy
Generał Maior y Brygadyer w Cesarzko Krolewskiej służbie, tey no-
cy z podróży swoiey do *Włoch* tu powrocil. Ponieważ on między
Stanami *Brabantскими* iest osobą z znakomitszych iedną, tedy dziś

pierwszy raz po wzczętych rozruchach zasiadał na Zgromadzeniu Stanów. Słychać, że Cesarz Jmć naywyższą Kommendę nad Armią *Niderlandzką* iemu powierzył.

Z *Bruxelli* d. 3. *Września*. Cesarz Jmć, za Deputowanemi *Brabantскими*, ktorzy w samey rzeczy ztąd iuż byli wyiechali, sztafete wysłał, przywołując ich do *Wiednia* nazad. Od tego czasu, odprawily się ieszcze rozmaite konferencye między Cesarzem Jmcią y Deputowanemi, nad *Niderlandzkimi* interesami; a wyjazd ich z *Wiednia*, dopiero nastąpił dnia 25. *Sierpnia*. Ostatni Raport do Stanów *Brabancyjskich* nadesłany od nich, dnia 22. jest datowany. Między innymi w Raporcie tym donoszą, że z dobrej ręki wiedzą, iż Prowincyom, Konstytucya ich krajowa w powszechności, a mianowicie Trybunały Sprawiedliwości, będą zachowane, że Intendentow żadnych im niedadzą; że wkrótce Opactwa wakujące, osobliwie te, ktore na zgromadzeniu Stanów głos y miejsce mają, będą osadzone; że względem rozmaitych innych Artykułów, Cesarz Jmć ku ich dobru, wszystko chce przyłożyć, y z Stanami w tey mierze umowić się; że Planta *Seminaryow Generalnych* sposobem stołownym do praw krajowych ma być modyfikowana, y l' *Abbé Stoeger* niepowroci więcej do *Niderlandow*; że iedyny y nayznaczniejszy Punkt, ktorego Cesarz Jmć oczekuje po Narodzie, podobno będzie uchwalenie zwyczajnych Podatków y Subsydyow &c. Xiążę *d'Ursel* zawczorayszego dnia przytomny był na zgromadzeniu Stanów, y przez Patryotyczne swoje zdania, barzo się na nim dystyngwował. *Graf de Belgiojojo*, Generałem Artyleryi, a *Biskup Neustadski J.X. Kerens Ex Iezuita*, Koadiatorem Arcybiskupa *de Malines* został nominowany.

Z *Westfalii* d. 6. *Wrześ*; Wiadomości z *Holandyi* donoszą, że w *Amersfort* obcego szpiega areztowano, który iednego iuż nieszczęścia z prochem był przyczyną, daley zaś miał mieć w zamysle zapalić tamteyszy prochowy Magazyn, y godzić na osobę znakomitą.

Ponieważ nie bez fundamentu wierzyć można, że mająca nastąpić od Stanów *Holandyi* satysfakcyja niebędzie uznana za dostateczną, więc *Prusacy* około 15. tego miesiąca wtargnienie swoje w kraj *Holandyi* rozpoczną niezawodnie, do czego wszystkie iuż przygotowania są gotowe.

DONIESIENIE Z WARSZAWY DNIA 26 WRZEŚNIA R. 1787.

Bilard ze wszystkim co do niego należy, jest doprzedania, o którym można się dowiedzieć w *Dejusowski* ogrodzie na *Ulicy Moranowskiej* pod *Nrem 2248*. u *Stolarza* nazwiskiem *Marbusch*.

DONIESIENIE GAZETY

W Warszawie dnia 26. Września, Roku 1787.

Ponieważ tuteysza Drukarnia Pana Dufour, w przeszłym Miesiącu Lutym, ogłosiła drukowanym Uwidomieniem, że z wydającym Gazetę Polską ma Proces toczący się w Sądach Marszałkowskich, względem tłumaczenia Przywileju Gazety, a szczególniej względem Dyaryusza tygodniowego Seymu; przeto Przełożony nad tą Gazetą Polską, za rzecz potrzebną sądzi,awiadomić wzajemnie Publiczność, iak się ten Proces teraz zakończył w Sądach Marszałkowskich Naywyższej Instancyi; a to dla tego, ażeby Autorowie różnych Pism, mianowicie Peryodycznych, tudzież wszystkie Drukarnie, wiedziały, co im w tey materyi drukować wolno, a co nie wolno. Kładniemy tu więc naprzód Excerpt z Przywileju Gazetowego, a potym Excerpt z pomienionego Dekretu Sądow Marszałkowskich Naywyższej Instancyi, na fundamentacie tegoż Przywileju świeżo serowanego.

EXCERPT z Przywileju Gazetowego, Roku 1773. Dnia 9. Listopada nadanego.

Volumus igitur & serio inhibemus, ne quis, vel in toto, vel in parte, quocunq; colore, pretextu, atq; quocunq; idiomate, præter Gallicum, imprimendi præfata Nova Publica, eog; pertinentes quascunq; Relationes, Denuntiationes, Nu. dinarum, Foralium, Venditionum Publicarum Significationes, aut Novellarum Additamenta, licentiam sibi usurpet, usurpareq; præsumat; sub panna Ducentorum Aureorum Hungaricalium, toties quoties id ausus fuerit &c. Quod omnibus & singulis quorum interest, præsertim vero Regni Nostræ & M. D. Litvaniæ Marschalcalibus & Aseksorialibus Subsellijs notum esse volentes, mandamus, quatenus præfatum &c. circa pacificam possessionem hujus Facultatis & Concessionis Nostræ, ad extrema vite eius tempora conservent, & ab aliis conservari curent, pro Gratia Nostra Regia, & Officiorum suorum debito &c.

EXCERPT z Dekretu Sądow Marszałkowskich Koronnych Naywyższej Instancyi, Roku bieżącego 1787. Dnia 18. terażnieyszego Miesiąca Września czytanego.

„ Jżby zaś napotym Szlachetny Dufour, żadnych Nowin, zwłazcza Iolitycznych, bądź Oyczystych, niech Zagranicznych, ani Tygodniowych, albo, iżeż Miesięcznych, tudzież czałowych poczęści wydających się Dyaryuszow Seymowych y innych, ile często wspomnionym Przywilejem, innym Osobom, a z racyi tey y Drukarniom wszystkim, takowych Dzieł drukowania zakazującym, w żadnym Dziele Peryodycznym, lub innym iakimkolwiek (wyjawszy całość Dyaryusza naprzykład skończonego Seymu, y Pisma w języku Francuskim utworzone, pod Przywilej .. nie podpadające) a to pod karą Pieniężną Dwóchset Czerwonych Złotych w przypadku sprzeciwiania się rzeczonemu Przywilejowi, za każdą razą wkazać się mianą, drukować nie wazył się, Sąd zakazuje. „

DOUBLEDAY GARDNER

NEW YORK

1900

THE DOUBLEDAY GARDNER COMPANY

245 NASSAU ST. N. Y. C.

PRINTED IN GREAT BRITAIN

BY RICHARD CLAY AND COMPANY

BUNGAY, SUFFOLK, ENGLAND

MADE IN GREAT BRITAIN

BY RICHARD CLAY AND COMPANY

BUNGAY, SUFFOLK, ENGLAND

PRINTED IN GREAT BRITAIN

BY RICHARD CLAY AND COMPANY

BUNGAY, SUFFOLK, ENGLAND

MADE IN GREAT BRITAIN

BY RICHARD CLAY AND COMPANY

BUNGAY, SUFFOLK, ENGLAND

PRINTED IN GREAT BRITAIN

BY RICHARD CLAY AND COMPANY

BUNGAY, SUFFOLK, ENGLAND

MADE IN GREAT BRITAIN

BY RICHARD CLAY AND COMPANY

BUNGAY, SUFFOLK, ENGLAND

DONIESIENIE

Z Warszawy dnia 29 Września Roku 1787.

Magistrat Brodzki w Krolestwie Galicyi y Lodemeryi, wydawszy Paszport Staro - Zakonnym *Berko, Fragmanowi y Herszkowi*, wpogoń wystanym za zbiegłym Stangretem Imieniem Floryan *Gurecki*, wzrostu miernego, brunaty, nosa pociągłego, y włosów czarnych, y dla odebrania Rzeczy zabranych, iako to: Zegarek złoty w kolorach z repetycją, wartości Czerw: Złł: 50. z tasienką przy nim iedwabną, iasno niebieską, ze złotem przerabianą, a w tey kluczyk złoty y pieczętka złota z kamieniem *Karniol* zwanym, na którym Antyk głowy wyryty. 2do. Portret w złotym futerale wartości Czerw; Złł: 15. 3tio. Konia siwego sześcioletniego z wszelkim narzędziem za Czerw: Złł: 20. 4to. Nową popielatą liberyą z niebieskimi wyłogami, czapkę *Polską* z czarnym baranem y wierzchem pomarańczową, z wstążką niebieską szeroką 5to. Futro dla Stangreta koloru srebrnego wilkiem wykładane. 6to. Surdut; 7mo. Materac, prześcieradło, koc, w nocy dnia 16. Września przez tegoż Stangreta zkradzionych, doprasza się o wolny wszędzie dla rzeczonych *Berko Fragmana i Herszka* Przejazd w Krain *Polskim*. A gdy rzeczonym dopiero dla łatwego poymania wymienionego *Floryana Gureckiego* Złodzieia pomoc potrzebna będzie, naybardziej dla tego, że zbiegły *Gurecki* ma wymyślone y falszywe listy rekomendujące onegoż, z wolnym wszędzie przepuszczeniem; tedy całego Państwa *Polskiego* Urzędy wszystkich Miast, Miasteczek Wsiow, są proszone, o przydanie wymagającej od wzmiankowanych iuż *Berka, Fragmana, i Herszka* pomocy, z przyrzeczeniem wzajemnego odwdzięczenia w podobnych przypadkach; y ktoby takowego człowieka (ktory iak się teraz wydaie, iuż dawniey kradł y w Arsztach siedział) y Rzeczy wymienione sprzedającego, bądź Chreścianin, bądź żyd, napadł i wysledził, o zatrzymanie onegoż i doniesienie o tym Magistratowi *Brodzkiemu* za powrociem expen'y y znaczną nadgrode, tenże Magistrat prosi, ostrzegając o podobnym Złodzieiu, naybardziej w okolicy *Sampolu* 10. mil od *Brodow* leżącego, gdzie iuż był wysledzony, lecz dla wielu Drog daley rozchożdzących się poszukiwać onegoż nie można było. Sądzić potrzeba, iż w *Barskie* udać się musiał.

1870

1871

1872

1873

1874

1875

1876

1877

1878

1879

1880

1881

1882